

Posudek oponenta diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Bc. Veronika Kyselová

Název práce: Pomoc dětem přistěhovalců v jejich náročné životní situaci

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Jiří Pelikán, CSc.

Oponentka: Mgr. Eva Janebová, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh):

Počet stránek příloh:

Počet titulů v seznamu literatury:

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy,
stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

		X	
--	--	---	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace,
parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

	X		
--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu,
přívodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

X			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X		
--	---	--	--

Využití praktických zkušeností

		X	
--	--	---	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

X			
---	--	--	--

Naplnění cílů práce

			X
--	--	--	---

Vyváženost teoretické a praktické části

		X	
--	--	---	--

Návaznost kapitol a subkapitol

		X	
--	--	---	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

V diskusi bych ráda obrátila pozornost k námětům uvedeným níže k empirické sondě.

Chtěla bych se dále zeptat, které zjištění chce/doporučuje autorka využít k tvorbě nových projektů na pomoc migrantům.

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Téma, které si autorka zvolila pro svou diplomovou práci, a především pak pro empirickou sondu, je pro prohloubení pedagogického diskurzu v otázkách vzdělávání a pro inkluzi dětí migrantů velmi důležité.

V úvodu práce představuje autorka problematiku náročných životních situací a vychází ze základní literatury, která se tomuto tématu vztahuje. V podkapitole věnované migrantům pak autorka bohužel opomíjí základní česky psanou literaturu, jako je např. Morgensternová a Šulová (2007) vztahující se k problematice kulturního šoku.

Empirická část přináší mnoho zajímavých zjištění nejen díky tomu, že autorka s dětmi migrantů pracuje, ale především díky velkému záběru respondentů. Je zřejmé, že výzkumnému šetření bylo z její strany věnováno velké úsilí i mnoho času, což se do nových zjištění promítlo. Cíle stanovené autorkou (str. 38) měly až příliš široký záběr, které pak není možné z formulovaných okruhů otázek rozhovoru (str. 39) reálně získat. To dokazuje např. na str. 44 sekce „Vyhodnocení rozhovorů“, kde zjištěné uvedené cíle nejsou explicitně uvedeny. Dále bych chtěla upozornit, že některé stanovené cíle nekorespondují tématicky s předchozí teoretickou částí věnující se náročným životním situacím dětí obecně i náročným životním situacím dětí migrantů. Není zřejmé, proč si autorka vybrala ke svému výzkumu právě migranty z Ukrajiny 1946-1947, Čechy do USA 1968 a děti jejichž rodiče emigrovali za prací. Komparativní potenciál výběru oslovených skupin (Ukrajinců: emigrantů v roce 1946-47 i v současnosti, Emigrantů do USA 1968, Vietnamců v současnosti, dětí na Ukrajině, jejichž rodiče emigrovali za prací a dětí migrantů do ČR) autorka nevyužila při stanovení si cílů výzkumu, nezohlednila je, ani je dostatečně v závěrech nezhodnotila. Cíle výzkumu možná tedy spíše korespondují s poslední kapitolou nazvanou: pedagogická práce s dětmi přistěhovalců, která se problematice inkluzivního vzdělávání věnuje šířeji, zejména pak část 3.3. Podle uvedených citací tato celá sekce vychází z jednoho (jakkoli velmi informativního) internetového zdroje: www.inkluzivníškola.cz. Podobně pak podkapitola 3.4 nazvaná „Multikulturní výchova“ je založena pouze na jednom zdroji - citaci definice MKV z publikace Průchy (2008) a znalosti, že MKC Praha pořádá multikulturní dílny. Absence informované polemiky ohledně inkluzivních strategií, ale také pojetí (jak je v současné době MKV realizována na školách, v odborných publikacích, jak je pojata v RVP, nebo jak by naopak měla vypadat) by měla být součástí této kapitoly (nebo naopak by autorka tuto kapitolu nemusela vůbec do své práce zařadit).

V podkapitole nazvané „Adaptace“ autorka velmi zjednodušeně popisuje imigrační politiku některých států, aniž by citovala odborné zdroje. Souvislost mezi pedagogickou prací (nadpis 3. Kapitoly) a přizpůsobování se novému prostředí“ (str.51) není podle mého názoru dostatečně rozebrána.

Závěrečná kapitola 4. nesplňuje stanovené cíle uvedené na str. 7 - není věnována deklarovanému cíli: „pomoci dětem přistěhovalců, jak udělat vše proto, aby se svými současníky z majoritní společnosti vytvořily silnou, duševně i fyzicky zdravou generaci“. Tato kapitola je zajímavou osobní úvahou autorky, ve které ale chybí diskuse nad závěry výzkumného šetření nebo celkové shrnutí/zhodnocení teoretických částí práce.

Zajímavá zjištění v empirické sondě zastihuje stylistická neobratnost, tématická roztříštěnost, špatná návaznost subkapitol i jednotlivých odstavců (mnohdy se jeden odstavec rovná jedné větě) a další odborná zjednodušení jako např. na str. 34: „Češi jsou označováni za rasisty, ale v porovnání s jinými

národy lze Čechy v tomto směru považovat za umírněné, jsou spíš xenofobní, povahově chladnější a od imigrantů se distancují. Rasismus v Čechách projevují nejvíce extremistické skupiny, které jsou ovšem na okraji společnosti.“

Chtěla bych autorce ovšem poděkovat za angažovanost a viditelné úsilí, které výzkumné sondě věnovala.

Doporučení k obhajobě: doporučuji pouze při úspěšné obhajobě

Navrhovaná klasifikace: dobře

Datum: 15.8. 2011

Podpis: Mgr. Eva Janebová, Ph.D.